

Bruselj, 13. julij 2017
(OR. en)

11272/17

**Medinstitucionalna zadeva:
2017/0158 (COD)**

UD 183
ENFOCUSTOM 175
EF 167
ECOFIN 649
JAI 694
COSI 166
COTER 74
RELEX 658
DROIPEN 104
COPEN 239
CODEC 1251

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	13. julij 2017
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2017) 375 final
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o uvozu kulturnih dobrin

V prilogi vam pošiljamo dokument COM(2017) 375 final.

Priloga: COM(2017) 375 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 13.7.2017
COM(2017) 375 final

2017/0158 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uvozu kulturnih dobrin

{SWD(2017) 262 final}

{SWD(2017) 263 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Komisija je v okviru evropske agende za varnost¹ iz leta 2015 in akcijskega načrta za okrepitev boja proti financiranju terorizma² iz leta 2016 napovedala, da bo pripravila zakonodajni predlog za boj proti nedovoljeni trgovini s kulturnimi dobrinami. Evropski parlament in Svet sta pozdravila evropsko agendo za varnost³ in akcijski načrt ter zahtevala nadaljnjo okrepitev dela⁴. 15. marca 2017 je bila sprejeta direktiva o boju proti terorizmu, vključno z določbami o kazenskih sankcijah za posameznike ali subjekte, ki zagotavljajo materialno podporo terorizmu⁵.

Namen priprave zakonodajnega predloga je bil napovedan tudi v skupnem sporočilu Evropske komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Evropskemu parlamentu in Svetu z naslovom „Oblikovanje strategije EU za mednarodne kulturne povezave“⁶.

Na svetovni ravni bi bilo treba ta predlog obravnavati tudi glede na deklaracijo voditeljev skupine G-20 z dne 8. julija 2017⁷, v kateri so potrdili svojo zavezanost boju proti alternativnim virom financiranja terorizma, vključno s plenjenjem in tihotapljenjem antikvitet.

V nadaljevanju predstavljena uredba in ukrepi so bili pripravljene tudi v odziv na Resolucijo Evropskega parlamenta z dne 30. aprila 2015 o uničenih kulturnih znamenitostih po akcijah organizacije ISIS/Daiš, s katero je Parlament med drugim pozval k odločnim ukrepom za zaježitev nezakonite trgovine s kulturnimi dobrinami in k razvoju evropskih programov usposabljanja za sodnike, policijo in carinske uslužbenke, vladne uradnike in na splošno akterje na trgu, pa tudi k začetku kampanj ozaveščanja, ki bi odvrčale od nakupa in prodaje kulturnih dobrin, ki prihajajo iz nedovoljene trgovine.

Svet je v sklepih z dne 12. februarja 2016 opozoril na pomen nujne okrepitve boja proti nedovoljeni trgovini s kulturnimi dobrinami in Komisijo pozval, naj čim prej predlaga zakonodajne ukrepe v zvezi s tem vprašanjem.

Varnostni svet Združenih narodov je 24. marca 2017 z resolucijo št. 2347 (2017)⁸ države članice pozval, naj sprejmejo ukrepe za boj proti nedovoljeni trgovini in prometu s kulturno lastnino, zlasti če izvirata iz okolja, kjer vladajo oboroženi spopadi, in ju izvajajo teroristične skupine. Poleg tega so kulturni ministri skupine G-7 marca 2017 vse države pozvali, naj prepovejo čezmejno trgovino z ukradeno kulturno lastnino, pri tem pa poudarili pomen

¹ COM(2015) 185 final z dne 28. aprila 2015.

² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o akcijskem načrtu za okrepitev boja proti financiranju terorizma [COM(2016) 50 final] z dne 2. februarja 2016.

³ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. julija 2015 o evropski agendi za varnost (2015/2697(RSP)).

⁴ Sklepi Evropskega sveta z dne 18. decembra 2015.

⁵ Direktiva (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ (UL L 88, 31.3.2017, str. 6–21).

⁶ JOIN(2016) 29 final.

⁷ <https://www.g20.org/gipfeldokumente/G20-leaders-declaration.pdf>.

⁸ <http://unscr.com/en/resolutions/doc/2347>.

tesnejšega sodelovanja med mednarodnimi pravosodnimi organi in organi kazenskega pregona⁹.

V Rimski deklaraciji z dne 25. marca 2017 so voditelji 27 držav članic in institucij EU ponovno poudarili svojo zavezanost varstvu kulturne dediščine in kulturne raznolikosti. Boj proti nedovoljeni trgovini s kulturnimi dobrinami bo ključni ukrep na evropski ravni v letu 2018, ki bo evropsko leto kulturne dediščine.

Cilj pobude je, da se preprečita uvoz in hramba kulturnih dobrin v EU, ki so bile nedovoljeno izvožene iz tretjih držav, s čimer bi se omejil nedovoljen promet s kulturnimi dobrinami ter prispevalo k boju proti financiranju terorizma in varovanju kulturne dediščine, zlasti arheoloških predmetov v državah izvora, ki so jih prizadeli oboroženi spopadi. V ta namen se predlaga: določitev skupne opredelitve kulturnih dobrin ob uvozu; zagotovitev skrbnega ravnanja uvoznikov pri nakupu kulturnih dobrin iz tretjih držav; določitev standardiziranih informacij za potrjevanje zakonitega izvora dobrin; zagotovitev učinkovitih sredstev odvratanja od nedovoljenega prometa in spodbujanje dejavnega sodelovanja zainteresiranih strani pri varovanju kulturne dediščine.

Predlog ni povezan s programom REFIT.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Trenutno ni skupnih pravil o uvozu kulturnih dobrin iz tretjih držav, razen Uredbe Sveta (ES) št. 1210/2003¹⁰ z dne 7. julija 2003 o nekaterih posebnih omejitvah gospodarskih in finančnih odnosov z Irakom ter Uredbe Sveta (EU) št. 36/2012¹¹ o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Siriji, ki določata prepoved trgovanja s kulturnimi dobrinami s tema državama. Cilj pobude je dopolniti navedena ukrepa kot tudi obstoječo zakonodajo EU o izvozu predmetov kulturne dediščine (Uredba (ES) št. 116/2009¹²).

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlagana uredba dopolnjuje obstoječi pravni okvir EU na področju trgovine s kulturnimi dobrinami, ki je do zdaj zajemal le zakonodajo o izvozu predmetov kulturne dediščine¹³ in o vračanju predmetov kulturne dediščine, ki so bili protipravno odstranjeni z ozemlja države članice¹⁴. Ukrepi v zvezi z uvozom so bili omejeni le na omejevalne ukrepe za trgovino s kulturnimi dobrinami iz Iraka in Sirije.

Izvajanje določb uredbe bo spremljala vrsta ukrepov na ravni EU, ki se že izvajajo ali pa se bodo začeli izvajati kmalu in obravnavajo dejavnike ponudbe in povpraševanja po kulturnih dobrinah, ki so predmet nedovoljene trgovine, kot so neenaka raven pripravljenosti in uporabe standardov dolžne skrbnosti v državah članicah ter šibke zmogljivosti v nekaterih državah, iz katerih izvira trgovina, zlasti državah, v katerih vladajo nestabilne razmere.

⁹ http://www.beniculturali.it/mibac/multimedia/MiBAC/documents/1490881204940_DECLARATION-Dichiarazione.pdf.

¹⁰ UL L 169, 8.7.2003, str. 6.

¹¹ UL L 16, 19.1.2012, str. 1.

¹² Uredba Sveta (ES) št. 116/2009 z dne 18. decembra 2008 o izvozu predmetov kulturne dediščine (UL L 39, 10.2.2009, str. 1).

¹³ UL L 324, 22.11.2012, str. 1.

¹⁴ Direktiva 2014/60/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vračanju predmetov kulturne dediščine, ki so bili protipravno odstranjeni z ozemlja države članice, in o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 (prenovitev) (UL L 159, 28.5.2014, str. 1–10).

Boj proti nedovoljenemu prometu s kulturno lastnino je del boja EU proti organiziranemu kriminalu. Na podlagi sklepov Sveta za pravosodje in notranje zadeve z dne 18. maja 2017¹⁵ se bo okrepljeno operativno sodelovanje med organi kazenskega pregona nadaljevalo v okviru **cikla politike EU proti hudim oblikam kriminala in organiziranemu kriminalu** za obdobje 2018–2021.

EU bo v okviru pilotnega projekta v obdobju 2017–18 skupaj z Organizacijo Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (Unesco) oblikovala **module usposabljanja o nedovoljenem prometu s kulturnimi dobrinami za zadevne skupine poklicev, vključno s policijo**. V okviru navedenega pilotnega projekta se bo financirala tudi obsežna **študija o razsežnosti nedovoljene trgovine s kulturnimi dobrinami**, ki se bo osredotočila na poti, obseg in načine delovanja te trgovine ter na uporabo novih tehnologij za boj proti njej.

Krepitev zmogljivosti organov kazenskega pregona se zagotavlja tudi prek **instrumenta Evropske unije za izmenjavo informacij in tehnično pomoč (TAIEX)**. V zadnjih letih je bilo organiziranih več delavnic o boju proti nedovoljeni trgovini s kulturnimi dobrinami, med drugim v nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji, Turčiji, na Kosovu ter v Bosni in Hercegovini in Srbiji. Pomoč TAIEX, ki se je v preteklosti uporabljala samo v državah evropskega sosledstva, se zdaj lahko uporablja tudi drugod po svetu.

Strokovnjaki s področja kulturne dediščine vse bolj sodelujejo pri skupnih misijah EU, Združenih narodov in Svetovne banke za **ocene potreb po nesreči ter ocene okrevanja in graditve miru**, da pomagajo oceniti škodo in tveganja za kulturno dediščino, vključno z nedovoljenim prometom z njo.

Ta seznam pobud ni izčrpen. V bližnji prihodnosti bodo uvedeni dodatni ukrepi za olajšanje izvajanja predlagane uredbe in v podporo njenim ciljem.

Predlog je skladen tudi z drugimi politikami Unije in k njim prispeva, zlasti z:

- *evropsko agendo za varnost*¹⁶, ki poudarja pomen boja proti terorizmu in organiziranemu kriminalu;
- *akcijskim načrtom za okrepitev boja proti financiranju terorizma*, v katerem je navedena vrsta pobud na ravni politik in zakonodaje (vključno s tem predlogom), ki naj bi se sprejele v okviru celovitega pristopa na tem področju; ter
- Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ o boju proti terorizmu, ki vključuje določbe o kazenskih sankcijah za posameznike ali subjekte, ki zagotavljajo materialno podporo terorizmu.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

EU ima v skladu s členoma 3 in 207 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) izključno pristojnost za trgovinsko politiko in carinsko zakonodajo, kot so ukrepi carinske kontrole ob uvozu.

¹⁵ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8654-2017-INIT/sl/pdf>.

¹⁶ COM(2015) 185 final.

V skladu s členom 207 PDEU Evropski parlament in Svet z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, določita ukrepe, s katerimi se opredeli okvir za izvajanje skupne trgovinske politike. Takšen primer je Uredba (ES) št. 116/2009 o izvozu predmetov kulturne dediščine, ki je bila sprejeta na podlagi člena 207 PDEU.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Ni relevantno.

- **Sorazmernost**

Najprimernejša možnost politike je kombinacija regulativnih in neregulativnih elementov. Področje uporabe predlaganega regulativnega ukrepa zajema široko tipologijo kulturnih dobrin, pri čemer ne ovira zakonite trgovine, saj je za zadevne dobrine določena najnižja starostna meja 250 let. Ta starostna meja predstavlja uravnotežen pristop v skladu s pravili, ki so določena v nekaterih drugih jurisdikcijah, in bo pomagala zagotoviti usklajen pristop na mednarodni ravni. Poleg tega se uporabljajo različne ravni nadzora dobrin pred vstopom na carinsko območje Unije, in sicer na podlagi zaznanega tveganja plenjenja za nekatere kategorije kulturnih dobrin, kot so arheološke najdbe ali sestavni deli spomenikov.

Glej sklicevanje na vprašanja sorazmernosti v poročilu o oceni učinka, zlasti oddelka 7.3.5 in 7.4.4 poročila.

- **Izbira instrumenta**

Ustrezen akt v tem primeru je uredba Evropskega parlamenta in Sveta v skladu s členom 207 PDEU, ki je pravna podlaga predloga.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Trenutno ni zakonodaje EU o uvozu kulturnih dobrin, zato ta predlog ni povezan z naknadnimi ocenami ali preverjanjem ustreznosti.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Komisija je organizirala v nadaljevanju opisana posvetovanja z zainteresiranimi stranmi.

1. Odprto javno posvetovanje¹⁷ na strežniku Europa, v okviru katerega so med 23. oktobrom 2016 in 23. januarjem 2017 lahko sodelovale vse zainteresirane strani. Vprašalnik je bil oblikovan tako, da je zajel stališča in mnenja naslednjih kategorij zainteresiranih strani: državljanov, podjetij, poklicnih združenj in zastopnikov interesov, nevladnih organizacij in civilne družbe ter javnih organov. Obravnavani so bili vprašanje nedovoljenega prometa s kulturnimi dobrinami, ukrepi, ki jih je treba sprejeti v zvezi z uvozom kulturnih dobrin za boj

¹⁷ Zbirno poročilo o posvetovanju je na voljo na naslednjem naslovu: https://ec.europa.eu/info/consultations_sl.

proti nedovoljeni trgovini in financiranju terorizma, ter učinek in parametri možnih zakonodajnih ukrepov. Komisija je prejela skupaj 305 prispevkov.

Močna podpora je bila izražena sprejetju carinskih pravil Unije ob uvozu, vendar pa so mnenja bolj deljena glede tega, ali bi takšni ukrepi prispevali k boju proti organiziranemu kriminalu in financiranju terorizma; podjetja večinoma menijo, da ne. Težavnost določanja dovoljenega izvora se šteje za pomanjkljivost sedanjega sistema. Glavna merila za opredelitev kulturnih dobrin, ki bi morale biti predmet ukrepa, so redkost, zgodovinska oz. izobraževalna vrednost, starost in dejstvo, da kulturna dobrina izvira iz območja, ki so ga prizadeli spopadi. Zdi se, da podjetja dajejo prednost ukrepom, ki bi jih morale sprejeti predvsem države izvoza za varstvo svoje dediščine (ob pomoči EU), medtem ko javni organi in civilna družba močno podpirajo zakonodajo Unije, ki carinske organe pooblašča za preprečevanje vstopa kulturnih dobrin nedovoljenega izvora v EU.

V zvezi z zahtevami za dokumentacijo za dokazovanje dovoljenega izvora se zdi, da podjetja večinoma dajejo prednost samopotrjevanju (v obliki zaprisežene izjave), medtem ko so se javni organi izrekli za izvozna potrdila (iz pisnih stališč je pravzaprav razvidno, da dajejo prednost izdajanju uvoznih dovoljenj na podlagi izvoznih potrdil).

2. Komisija je organizirala tudi tri srečanja strokovne skupine za carinska vprašanja v zvezi s kulturnimi dobrinami (sestavljene iz predstavnikov carinskih organov in organov za kulturo iz držav članic), na katerih je bila pobuda predstavljena, sledili pa sta poglobljena izmenjava mnenj in razprava o različnih izzivih in ciljih. Delegati držav članic so bili prav tako pozvani, naj predložijo pisna stališča o različnih možnostih, in nekateri so se odzvali. Vse države članice se strinjajo, da bi bilo treba sprejeti ukrepe ob uvozu, vendar pa je bila podpora posameznim možnim ukrepom različna. Številne države članice so se izrekle za uvozna dovoljenja za omejeno število kategorij kulturnih dobrin, in sicer tistih, ki so v trenutnih geopolitičnih razmerah najbolj v nevarnosti.

3. Tudi med nacionalnimi carinskimi organi in organi za kulturo je bila opravljena raziskava v zvezi s potencialnim ali pričakovanim vplivom različnih regulativnih možnosti na uprave (stroški ali druga bremena).

Od 16 prejetih odgovorov jih je 12 zagotovilo delne informacije o tem, koliko časa bi bilo potrebnega za zaključitev formalnosti v zvezi z regulativnimi možnostmi politike. Večina držav članic ni bila sposobna predložiti ocen in je navedla, da struktura njihovih obstoječih sistemov in postopkov tega ne omogoča. Rezultati (odgovori, ekstrapolirani z uporabo modela standardnih stroškov) so bili v veliki meri nepopolni, saj so zagotovljene ocene zajemale le nekatere možnosti politike, drugih pa ne.

4. Zunanji izvajalec je izvedel tudi raziskavo v okviru študije z naslovom „Fighting illicit trafficking in cultural goods: analysis of customs issues in the EU“ (Boj proti nedovoljenemu prometu s kulturnimi dobrinami: analiza carinskih vprašanj v EU)¹⁸. Podjetjem, združenjem, javnim organom in mednarodnim organizacijam so bili poslani podrobni vprašalniki. Ugotovitve raziskave, ki so bile vključene v študijo, so bile uporabljene v poročilu o oceni učinka, in sicer predvsem tiste ugotovitve, ki se nanašajo na izkušnje z izvajanjem uredbe EU o izvozu predmetov kulturne dediščine ter dveh uredb o sankcijah v zvezi z Irakom in Sirijo.

¹⁸ Še neobjavljena.

• Ocena učinka

Pripravljena je bila ocena učinka¹⁹, na katero je Odbor za regulativni nadzor sprva podal negativno mnenje²⁰, nato pa pozitivno mnenje²¹ ob ponovni predložitvi, ki je sledila spremembi opredelitve problematike in opredeljenih ciljev ter jasnejši in bolj strukturirani predstavitvi in vsebini obravnavanih možnosti politike.

Možnosti, ki so bile izbrane za obravnavo ugotovljenih težav, so skladne ter bi preprečile uvoz in hrambo v EU kulturnih dobrin, ki so bile nedovoljeno izvožene iz tretje države. To bi prispevalo k omejitvi nedovoljenega prometa s kulturnimi dobrinami, boju proti financiranju terorizma in varstvu kulturne dediščine, zlasti v državah izvora, ki so jih prizadeli oboroženi spopadi. Ta glavni cilj bi bil dosežen brez ustvarjanja nepotrebnih upravnih bremen. Uresničeval bi se zlasti z:

1. ozaveščanjem potencialnih kupcev, zlasti turistov in popotnikov, ter carinskih in drugih organov kazenskega pregona;

2. uredbo, ki določa ukrepe carinske kontrole za kulturne dobrine, deklarirane za sprostitev v prosti promet ali dajanje v druge posebne carinske postopke (npr. dajanje v postopek proste cone), z izjemo dobrin v tranzitu. Kontrole zadevajo kulturne dobrine, kakor so opredeljene v Konvenciji Mednarodnega inštituta za unifikacijo zasebnega prava (Unidroit) iz leta 1995 o ukradenih ali nezakonito izvoženih predmetih kulturne dediščine, z najnižjo starostjo 250 let. Oseba, ki želi te kulturne dobrine vnesti na carinsko območje Unije, mora predložiti naslednje dokumente, ki dokazujejo njihov dovoljeni izvor, tj. zakonitost izvoza iz države izvora:

– za arheološke predmete, sestavne dele spomenikov, ki so bili razstavljeni, ter redke rokopise in inkunabule mora oseba zaprositi pristojni organ, ki ga v ta namen imenuje država članica vstopa, za uvozno dovoljenje in v ta namen predložiti dokazilo o dovoljenem izvozu dobrin iz države izvora;

– za vse druge kulturne dobrine mora oseba carini predložiti podpisano izjavo (zapriseženo pisno izjavo), s katero potrjuje, da so bile dobrine zakonito izvožene iz države izvora, priložiti pa mora standardni dokument o identifikaciji predmeta, v katerem je predmet podrobno opisan. Carina te dokumente registrira in hrani njihove kopije.

Namen izbranih možnosti politike je doseči glavni cilj, kot je naveden zgoraj, pa tudi vrsto posebnih ciljev, in sicer na naslednji način:

z izbiro opredelitve kulturnih dobrin iz konvencije Unidroita iz leta 1995 v kombinaciji z najnižjo starostjo 250 let ta možnost določa skupno opredelitev kulturnih dobrin v okviru uvoza, ki je sorazmerna s potrebno zaščito (široka tipologija kulturnih dobrin), vendar ne ovira zakonite trgovine. Zahteva za zagotovitev informacij o kulturni dobrini in njenem izvoru bodisi v zahtevku za izdajo uvoznega dovoljenja bodisi z izpolnitvijo standardnega obrazca identifikacije predmeta zagotavlja, da bodo kupci in uvozniki v EU skrbno ravnali v zvezi z zakonitostjo kulturnih dobrin, vnesenih v EU. Obenem bodo zahteve v zvezi s standardizirano dokumentacijo ob uvozu glede identitete kulturnih dobrin, ki se vnesejo v EU, močno olajšale

¹⁹ Glej: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia&language=sl>.

²⁰ Glej: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia&language=sl>.

²¹ Glej: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia&language=sl>.

carinske kontrole. Z določitvijo kazni za kršitve (ki jih uveljavijo države članice) se zagotovi učinkovitejši učinek odvratanja od nedovoljenega prometa s kulturnimi dobrinami.

Izbira te možnosti politike je v celoti usklajena z ugotovljeno potrebo po odločnem odzivu na povečano tveganje za nekatere kategorije kulturnih dobrin, ki so zaradi svoje narave neposredno izpostavljene tveganju izgube ali razpršitve, tj. arheološka dediščina. Ravno te kulturne dobrine so tarča teroristov in drugih vojskujočih se skupin za namene financiranja njihovih dejavnosti. Z vidika stroškov skladnosti bi priprava zahtevka za izdajo uvoznega dovoljenja lahko pomenila določene stroške, vendar te dobrine predstavljajo le zelo majhen delež²² celotnega uvoza kulturnih dobrin.

Ta možnost bi bila tudi sorazmerna z zastavljenimi cilji, ker ureja zahteve za uvozna potrdila v skladu s sorazmernimi tveganji ter se zlahka prilagodi spreminjajočim se okoliščinam in profilom nedovoljenega prometa.

Nazadnje, z organizacijo kampanj ozaveščanja za potencialne kupce ter carinske organe in druge organe kazenskega pregona se bo spodbujala dejavna udeležba zainteresiranih strani pri omejevanju nedovoljenega prometa.

• **Temeljne pravice**

Predvideni ukrepi bodo verjetno vplivali na naslednje pravice iz naslednjih členov Listine EU o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina):

- svoboda gospodarske pobude (člen 16 Listine) ter
- lastninska pravica (člen 17 Listine).

V primerih suma na lažne navedbe v zvezi s kulturnimi dobrinami se lahko organi odločijo za začasno zadržanje dobrin, kar vpliva na lastninsko pravico in svobodo gospodarske pobude.

Člen 52 Listine določa, da mora biti kakršno koli omejevanje priznanih pravic in svoboščin predpisano z zakonom, spoštovati bistveno vsebino teh pravic in svoboščin, ustrezati ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija, in biti sorazmerno.

Z ukrepi se previdno vzpostavlja ravnotežje med zadevnimi pravicami in pravnimi interesi družbe, saj se prevzema pristop, ki je učinkovit (dosega cilj), vendar čim manj vpliva na pravice.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlog nima bistvenih posledic za proračun Evropske unije.

²²

Ker v carinski nomenklaturi ni podrobnih podštevil za kulturne dobrine, so razpoložljivi statistični, in torej kvantitativni, podatki omejeni in ne dovolj natančni. Poglavje 97 harmoniziranega sistema, ki zajema „umetniške izdelke, zbirke in starine“, ni dovolj razčlenjeno, da bi se lahko zbirali podatki o trgovini za posebne kategorije kulturnih dobrin. Zato je izvedena ocena predvsem kvalitativna.

5. DRUGI ELEMENTI

• Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Komisija bo pooblaščen za sprejetje izvedbenih aktov, s katerimi se določijo posebni obrazci, ki se bodo uporabljali (npr. obrazci dovoljenj, obrazci zahtevkov, besedilo pisne izjave itd.), ter ustrezne postopkovne podrobnosti.

Komisija bo učinkovitost te uredbe in njenih izvedbenih določb spremljala v tesnem sodelovanju z državami članicami. Z nenehnim in sistematičnim spremljanjem bi se lahko ugotovilo, ali se ta predlog politike uporablja v skladu s pričakovanji, in pravočasno obravnavale težave z izvajanjem.

Zbiranje dejanskih podatkov s strani držav članic bo osnova za prihodnje ocene uredbe in bo temeljilo na naslednjih kazalnikih spremljanja:

- statistični podatki, ki jih Komisija prejme glede registriranih izjav uvoznika;
- kontrole, ki se izvedejo, kadar se pojavijo dvomi glede točnosti navedb v izjavi uvoznika;
- število predloženih zahtevkov za izdajo uvoznega dovoljenja in število zavrnjenih zahtevkov;
- ustrezni statistični podatki o trgovinskih tokovih kulturnih dobrin (npr. o državah, iz katerih se kulturne dobrine večinoma odpremljajo v EU);
- število primerov, v katerih so bile kulturne dobrine zadržane za namene nadaljnje kontrole, vključno z izvedenskim mnenjem; ter
- kazni, ki so jih določile in jih nalagajo države članice.

Prihodnji razvoj²³ ustreznih pododdelkov v carinski nomenklaturi bo omogočil natančnejše spremljanje trgovinskih tokov in zbiranje podrobnejših statističnih podatkov o številu in vrsti kulturnih dobrin, ki se vnašajo na carinsko območje Unije.

Komisija bi na podlagi informacij, ki jih posredujejo države članice, pripravila ocenjevalno poročilo ter ga predložila Evropskemu parlamentu in Svetu tri leta po začetku uporabe te uredbe in nato vsakih pet let. V okviru ocene uredbe bi bilo treba preučiti, v kolikšni meri so bili cilji doseženi. Druge evropske institucije bi bilo mogoče o rezultatih ocene obvestiti s predložitvijo poročila.

Učinkovitost spremljajočih nezakonodajnih pobud bo ocenjena v okviru naknadne ocene kampanj ozaveščanja in usposabljanj.

• Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

Člen 1 določa predmet urejanja uredbe in njeno področje uporabe.

²³ Najprej na ravni tarifne nomenklature EU z uvedbo ustreznih pododdelkov TARIC (integrirana tarifa Evropskih skupnosti) za namene uporabe carinskih ukrepov EU ter pozneje na mednarodni ravni, saj je Svetovna carinska organizacija jasno napovedala, da namerava spremeniti poglavje 97 harmoniziranega sistema ter vanj uvesti več pododdelkov.

Člen 2 določa niz opredelitev pojmov, ki se uporabljajo za namene te uredbe.

Člen 3 določa načelo, v skladu s katerim se vstop kulturnih dobrin na carinsko območje Unije dovoli le, kadar je bilo zanje pridobljeno uvozno dovoljenje ali je bila predložena izjava uvoznika. Kulturne dobrine lahko še vedno začasno vstopijo za namene razstav ali akademskih in znanstvenih raziskav ali v primerih, kadar jih je treba začasno zavarovati pred uničenjem in izgubo, ker državo njihovega izvora pretresajo oboroženi spopadi ali jo je prizadela naravna nesreča.

Člen 4 določa primere, v katerih se zahteva uvozno dovoljenje, osebo, ki mora za dovoljenje zaprositi, pogoje in načine izdaje dovoljenja ter organe države članice, ki dovoljenje izdajo. Da bi se preprečilo izogibanje predpisom, kadar država izvoznica ni država, v kateri je bil predmet odkrit ali ustvarjen („država izvora“), se razlikuje glede na to, ali je država izvoznica država podpisnica konvencije Unesca iz leta 1970 ali ne. Kadar je država podpisnica navedene konvencije ter je tako zavezana boju proti nedovoljenemu prometu s kulturno lastnino, mora vložnik dokazati zakonitost izvoza iz navedene države, če pa država ni podpisnica navedene konvencije, pa mora vložnik dokazati zakonitost izvoza iz države izvora.

Člen 5 določa primere, v katerih se zahteva izjava uvoznika, in standardiziran dokument za opis blaga. Standardiziran dokument bo identifikacija predmeta, ki je mednarodni standard za opis predmetov kulturne dediščine. Njeno uporabo spodbujajo večji organi kazenskega pregona, muzeji, organizacije s področja kulturne dediščine, organizacije s področja trgovine z umetninami in cenitve umetnin ter zavarovalne družbe. Unesco jo je prav tako potrdil kot mednarodni standard za evidentiranje osnovnih zahtevanih podatkov o premični kulturni lastnini. Številne države članice poznajo identifikacijo predmeta in njihove specializirane policijske enote jo uporabljajo za kataložsko uvrščanje predmetov v digitalne podatkovne zbirke, kar omogoča hitro posredovanje informacij in določitev minimalnih zahtev glede informacij za muzeje. Podobno razlikovanje se uporablja v členu 4, in sicer med državami izvoza, ki so podpisnice Unescove konvencije iz leta 1970, in tistimi, ki niso.

Člen 6 se nanaša na dejavnosti kontrole in preverjanja s strani carinskih organov.

Člen 7 določa, da Komisija periodično objavlja sezname pristojnih carinskih uradov, ki jih za name te uredbe določijo države članice. Ta objava je potrebna zaradi obveščanja gospodarskih subjektov.

Člen 8 določa, da lahko carinski organi kulturne dobrine zadržijo, kadar ni mogoče dokazati, da so bile zakonito izvožene iz države izvora.

Člen 9 od držav članic zahteva, da vzpostavijo sodelovanje med svojimi pristojnimi organi, ter določa prihodnji razvoj elektronske podatkovne zbirke za lažje shranjevanje in izmenjavo informacij, zlasti izjav uvoznikov in izdanih uvoznih dovoljenj.

Člen 10 od držav članic zahteva, da določijo kazni za kršitve te uredbe v skladu s svojimi notranjimi pravnimi sistemi.

Člen 11 od držav članic zahteva, da organizirajo ustrezna usposabljanja za organe, ki so jih določile za izvajanje uredbe, ter kampanje ozaveščanja, da bi morebitne kupce obveščale o pravnem okviru in jih odvrnile od nakupa kulturnih dobrin neznanega izvora iz tretjih držav.

Člen 12 določa pooblastilo Komisiji za sprejemanje delegiranih aktov. To pooblastilo bo Komisiji omogočilo, da po potrebi prilagodi najnižjo starostno mejo ali kategorije kulturnih

dobrin, za katere se zahteva uvozno dovoljenje (zaradi spreminjajočih se razmer in na podlagi pridobljenih izkušenj). Ker je Svetovna carinska organizacija jasno napovedala, da namerava v prihodnosti v poglavje 97 harmoniziranega sistema uvesti več pododdelkov (v katerem je za tarifne in statistične namene uvrščena velika večina kulturnih dobrin), mora Komisija imeti možnost, da ustrezno posodobi zadevne tarifne oznake, navedene v prilogi k predlagani uredbi.

Člen 13 določa imenovanje odbora, ki bo Komisiji pomagal pri izvajanju uredbe. Zaradi skladnosti in učinkovitosti je primerno v ta namen imenovati odbor, ki Komisiji že pomaga v okviru Uredbe (ES) št. 116/2009 o izvozu predmetov kulturne dediščine.

Člen 14 ureja poročanje in ocenjevanje. Komisija bo periodično zbirala podatke držav članic o izvajanju in uspešnosti uredbe na podlagi več kazalnikov. Državam članicam bodo posredovani ustrezni vprašalniki za pridobitev iste vrste informacij, na podlagi katerih bo Komisija pripravila poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu. Prvo poročilo bo predloženo tri leta po datumu začetka izvajanja te uredbe.

Člen 15 določa začetek veljavnosti uredbe.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uvozu kulturnih dobrin

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s sklepi Sveta z dne 12. februarja 2016 o boju proti financiranju terorizma, Sporočilom Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o akcijskem načrtu za okrepitev boja proti financiranju terorizma²⁴ ter direktivo o boju proti terorizmu²⁵ bi bilo treba uveljaviti skupna pravila o trgovini s tretjimi državami, ki zagotavljajo učinkovito zaščito pred izgubo kulturnih dobrin, ohranjanje kulturne dediščine človeštva in preprečevanje financiranja terorizma s prodajo ukradenih predmetov kulturne dediščine kupcem v Uniji.
- (2) Kulturna dediščina je eden od osnovnih elementov civilizacije in bogati kulturno življenje vseh narodov, zato jo je treba zaščititi pred protipravno prisvojitvijo in plenjenjem. Unija bi zato morala prepovedati vstop kulturnih dobrin, ki so bile nezakonito izvožene iz tretjih držav, na carinsko območje Unije.
- (3) Zaradi različnih pravil, ki se uporabljajo v državah članicah v zvezi z vstopom kulturnih dobrin na carinsko območje Unije, bi bilo treba zlasti sprejeti ukrepe za zagotovitev, da za uvoz kulturnih dobrin veljajo enotne kontrole ob njihovem vstopu.
- (4) Skupna pravila bi morala zajemati carinsko obravnavo neunijskih kulturnih dobrin, ki vstopajo na carinsko območje Unije, tj. njihovo sprostitev v prosti promet kot tudi dajanje v posebni carinski postopek, ki ni tranzit.
- (5) Glede na znan potencial prostih con (in tako imenovanih prostih pristajališč) za hrambo kulturnih dobrin bi morali imeti uvedeni ukrepi kontrole čim širše področje

²⁴ COM(2016) 50 final.

²⁵ Direktiva (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ (UL L 88, 31.3.2017, str. 6–21).

uporabe v smislu zadevnih carinskih postopkov. Ti ukrepi kontrole bi se torej morali uporabljati ne samo za blago, ki se sprosti v prosti promet, temveč tudi za blago, ki je dano v posebni carinski postopek. Vendar pa tako široko področje uporabe ukrepov kontrole ne bi smelo biti v nasprotju z načelom prostega tranzita blaga, prav tako pa ne bi smelo presegati cilja preprečevanja vstopa nedovoljeno izvoženih kulturnih dobrin na carinsko območje Unije. V skladu s tem bi se morali ukrepi kontrole uporabljati tudi za posebne carinske postopke, v katere se lahko da blago ob vstopu na carinsko območje Unije, ne pa tudi za tranzit.

- (6) V tej uredbi uporabljene opredelitve pojmov bi morale temeljiti na opredelitvah, ki se uporabljajo v Konvenciji Unesca o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih, podpisani v Parizu 14. novembra 1970, ter v Konvenciji Unidroit o ukradenih ali nezakonito izvoženih predmetih kulturne dediščine, podpisani v Rimu 24. junija 1995, h katerima je pristopilo veliko držav članic, saj so številne tretje države in večina držav članic seznanjene z določbami teh konvencij.
- (7) Zakonitost izvoza bi bilo treba presoditi na podlagi zakonov in drugih predpisov države, v kateri so bile kulturne dobrine odkrite ali ustvarjene (t. i. država izvora). Za preprečevanje izogibanja predpisom v primerih, v katerih kulturne dobrine vstopijo v Unijo iz druge tretje države, bi morala oseba, ki želi te dobrine vnesti na carinsko območje Unije, dokazati, da so bile zakonito izvožene iz navedene tretje države, če je zadevna tretja država podpisnica Unescove konvencije iz leta 1970 in s tem država, ki je zavezana boju proti nedovoljenemu prometu s kulturno lastnino. V drugih primerih bi morala oseba dokazati, da so bile zakonito izvožene iz države izvora.
- (8) Da se trgovina z dobrinami, ki poteka prek zunanjih meja, ne bi nesorazmerno ovirala, bi se morala ta uredba uporabljati le za dobrine, ki dosegajo določeno najnižjo starost. V ta namen se zdi primerno določiti najnižjo starostno mejo 250 let, ki velja za vse kategorije kulturnih dobrin. S to najnižjo starostno mejo se bo zagotovilo, da so ukrepi iz te uredbe osredotočeni na kulturne dobrine, ki so najpogosteje tarča plenilcev na konfliktnih območjih, pri čemer pa niso izključene druge dobrine, ki bi morale biti predmet kontrole za zagotavljanje varstva kulturne dediščine.
- (9) V nadnacionalni oceni tveganja v zvezi s tveganji pranja denarja in financiranja terorizma, ki vplivata na notranji trg, je bil promet z ukradenimi artefakti in starinami opredeljen kot možen vir financiranja terorističnih dejanj in pranja denarja²⁶.
- (10) Ker so nekatere kategorije kulturnih dobrin, to so arheološki predmeti, sestavni deli spomenikov, redki rokopisi in inkunabule, še posebej izpostavljene plenjenju in uničevanju, se zdi potrebno uvesti sistem strožjega nadzora, preden lahko vstopijo na carinsko območje Unije. V takem sistemu bi bilo treba pred sprostitvijo navedenih dobrin v prosti promet ali njihovim dajanjem v posebni carinski postopek, ki ni tranzit, predložiti dovoljenje, ki ga je izdal pristojni organ države članice vstopa. Osebe, ki želijo pridobiti tako dovoljenje, bi morale biti zmožne dokazati, da so bile dobrine dovoljeno izvožene iz države izvora, in sicer s predložitvijo ustreznih podpornih dokumentov in dokazil, zlasti izvoznih potrdil ali dovoljenj, izdanih v tretji državi izvoza, dokazil o lastništvu, računov, prodajnih pogodb, potrdil o zavarovanju,

²⁶ Sporočilo Komisije COM(2017) 340.

prevoznih listin in izvedenskih cenitev. Pristojni organi držav članic bi morali na podlagi popolnih in točnih zahtevkov brez nepotrebnega odlašanja odločiti, ali bodo izdali dovoljenje.

- (11) Za druge kategorije kulturnih dobrin bi morale osebe, ki jih želijo vnesti na carinsko območje Unije, z izjavo potrditi njihov zakoniti izvoz iz tretje države in prevzeti odgovornost zanj ter zagotoviti zadostne informacije, na podlagi katerih lahko carinski organi te dobrine identificirajo. Za poenostavitev postopka in zaradi pravne varnosti bi bilo treba informacije o kulturnih dobrinah zagotoviti z uporabo standardiziranega dokumenta. Za opis kulturnih dobrin bi bilo treba uporabljati standard identifikacije predmeta, ki ga priporoča Unesco. Carinski organi bi morali registrirati vstop teh kulturnih dobrin, obdržati izvornike in deklarantu dati kopijo zadevnih dokumentov, da se zagotovi sledljivost dobrin, potem ko vstopijo na notranji trg.
- (12) Predložitev dovoljenja ali izjave se ne bi smela zahtevati za začasni uvoz kulturnih dobrin za izobraževalne namene ali za namene znanstvenih ali akademskih raziskav.
- (13) Predložitev dovoljenja ali izjave se prav tako ne bi smela zahtevati za hrambo kulturnih dobrin iz držav, ki so jih prizadeli oboroženi spopadi ali naravne nesreče, z namenom zagotavljanja varnosti in ohranitve tovrstnih dobrin.
- (14) Da bi se upoštevale izkušnje, pridobljene z izvajanjem te uredbe, ter spreminjajoče se geopolitične in druge razmere, zaradi katerih postanejo kulturne dobrine ogrožene, ne da bi se pri tem nesorazmerno ovirala trgovina s tretjimi državami, bi bilo treba na Komisijo v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije prenesti pooblastilo za sprejetje aktov v zvezi s spremembami najnižje starostne meje za različne kategorije kulturnih dobrin. Ta prenos bi moral Komisiji omogočiti tudi posodobitev Priloge zaradi sprememb kombinirane nomenklature. Izrednega pomena je, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016²⁷. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (15) Da bi se zagotovili enotni pogoji za izvajanje te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejetje posebnih ureditev začasnega uvoza in hrambe kulturnih dobrin na carinskem območju Unije, predlog zahtevkov in obrazcev za izdajo uvoznega dovoljenja ter predlog izjave uvoznika in spremne dokumentacije kot tudi nadaljnjih postopkovnih pravil o njihovi predložitvi in obdelavi. Na Komisijo bi bilo treba prenesti izvedbena pooblastila tudi za določitev ureditev za vzpostavitev elektronske podatkovne zbirke za shranjevanje in izmenjavo informacij med državami članicami. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta²⁸.

²⁷ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

²⁸ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (16) Za podporo učinkovitega izvajanja te uredbe ter zagotovitev podlage za njeno ocenjevanje v prihodnosti bi bilo treba zbirati ustrezne informacije o trgovinskih tokovih kulturnih dobrin. Trgovinskih tokov kulturnih dobrin ni mogoče učinkovito spremljati samo na podlagi vrednosti ali mase tovrstnih dobrin, saj se ti merili lahko spreminjata. Nujno je, da se zbirajo informacije o številu deklariranih predmetov. Ker v kombinirani nomenklaturi za kulturne dobrine niso opredeljene dodatne merske enote, je treba zahtevati, da se navede število kosov.
- (17) Strategija in akcijski načrt EU za obvladovanje tveganja na carinskem področju²⁹ sta med drugim namenjena krepitvi zmogljivosti carinskih organov za večjo odzivnost na tveganja na področju kulturnih dobrin. Uporabljati bi bilo treba skupni okvir za obvladovanje tveganja, določen v Uredbi (EU) št. 952/2013, ter ustrezne informacije v zvezi s tveganjem izmenjevati med carinskimi organi.
- (18) Države članice bi morale uvesti učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni za neupoštevanje določb te uredbe ter o njih obvestiti Komisijo.
- (19) Komisija bi morala imeti na voljo dovolj časa, da sprejme pravila za izvajanje te uredbe, zlasti pravila, ki se nanašajo na ustrezne obrazce za predložitev zahtevka za izdajo uvoznega dovoljenja ali za pripravo izjave uvoznika. Zato bi bilo treba uporabo te uredbe odložiti.
- (20) V skladu z načelom sorazmernosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (21) Ta uredba upošteva temeljne pravice in načela, ki jih priznava člen 6 Pogodbe o Evropski uniji in ki so izraženi v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti v naslovu II Listine –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

Ta uredba določa pogoje in postopek za vstop kulturnih dobrin na carinsko območje Unije.

Ta uredba se ne uporablja za kulturne dobrine v tranzitu prek carinskega območja Unije.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

²⁹ COM(2014) 527 final: Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru o strategiji in akcijskem načrtu EU za obvladovanje tveganja na carinskem področju.

- (a) „kulturne dobrine“ pomeni vsak predmet, ki je pomemben z vidika arheologije, predzgodovine, zgodovine, književnosti, umetnosti ali znanosti in ki spada v eno od kategorij, navedenih v preglednici v Prilogi, ter dosega tam navedeno najnižjo starostno mejo;
- (b) „država izvora“ pomeni državo, na trenutnem ozemlju katere so bile kulturne dobrine ustvarjene ali odkrite;
- (c) „država izvoza“ pomeni zadnjo državo, v kateri so bile kulturne dobrine v trajni posesti v skladu z zakoni in drugimi predpisi te države, preden so bile odpremljene v Unijo;
- (d) „trajni“ pomeni za obdobje vsaj enega meseca in za namene, ki niso začasna raba, tranzit, izvoz ali odprema;
- (e) „sprostitev v prosti promet“ pomeni carinski postopek iz člena 201 Uredbe (EU) št. 952/2013;
- (f) „dajanje v posebni postopek, ki ni tranzit“, pomeni dajanje dobrin v enega od posebnih carinskih postopkov iz točk (b), (c) ali (d) člena 210 Uredbe (EU) št. 952/2013;
- (g) „imetnik dobrin“ pomeni osebo iz člena 5(34) Uredbe (EU) št. 952/2013;
- (h) „deklarant“ pomeni osebo iz člena 5(15) Uredbe (EU) št. 952/2013.

2. Komisija je pooblaščenca, da v skladu s členom 12 sprejme delegirane akte, s katerimi se spremeni drugi stolpec preglednice iz Priloge v skladu s spremembami kombinirane nomenklature ter najnižja starostna meja, določena v tretjem stolpcu preglednice iz Priloge, glede na izkušnje, pridobljene med izvajanjem te uredbe.

Člen 3

Kulturne dobrine, ki vstopijo na carinsko območje Unije

1. Sprostitev kulturnih dobrin v prosti promet in dajanje kulturnih dobrin v posebni postopek, ki ni tranzit, sta dovoljena le ob predložitvi uvoznega dovoljenja, izdanega v skladu s členom 4, ali izjave uvoznika, sestavljene v skladu s členom 5.
2. Odstavek 1 se ne uporablja za:
 - (a) začasni uvoz v smislu člena 250 Uredbe (EU) št. 952/2013 kulturnih dobrin na carinsko območje Unije za izobraževalne in znanstvene namene ter namene akademskih raziskav;
 - (b) hrambo v smislu člena 237 Uredbe (EU) št. 952/2013 kulturnih dobrin z izrecnim namenom zagotavljanja njihove ohranitve s strani ali pod nadzorom javnega organa.
3. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi posebne pogoje za začasni uvoz ali hrambo kulturnih dobrin iz odstavka 2. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 13.
4. Odstavek 1 ne posega v druge ukrepe, ki jih Unija sprejme v skladu s členom 215 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 4

Uvozno dovoljenje

1. Za sprostitev kulturnih dobrin iz točk (c), (d) in (h) Priloge v prosti promet in dajanje teh dobrin v posebni postopek, ki ni tranzit, v Uniji je treba carinskim organom predložiti uvozno dovoljenje.

2. Imetnik dobrin za uvozno dovoljenje zaprosi pri pristojnem organu države članice vstopa. Zahtevku se priložijo vsa dokazila in informacije, ki dokazujejo, da so bile zadevne kulturne dobrine izvožene iz države izvora v skladu z njenimi zakoni in drugimi predpisi. Če je država izvoza pogodbenica Unescove Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih, ki je bila podpisana v Parizu 14. novembra 1970 (v nadaljnjem besedilu: Unescova konvencija iz leta 1970), se zahtevku priložijo vsa dokazila in informacije, ki dokazujejo, da so bile kulturne dobrine izvožene iz navedene države v skladu z njenimi zakoni in drugimi predpisi.

3. Pristojni organ države članice vstopa preveri, ali je zahtevek popoln. Morebitne manjkajoče informacije ali dokumente od vložnika zahteva v 30 dneh od prejema zahtevka.

4. Pristojni organ v 90 dneh od predložitve popolnega zahtevka pregleda zahtevek in izda uvozno dovoljenje ali zahtevek zavrne. Zahtevek lahko zavrne iz naslednjih razlogov:

(a) država izvoza ni pogodbenica Unescove konvencije iz leta 1970 in ni dokazano, da so bile kulturne dobrine izvožene iz države izvora v skladu z njenimi zakoni in drugimi predpisi;

(b) država izvoza je pogodbenica Unescove konvencije iz leta 1970 in ni dokazano, da so bile kulturne dobrine izvožene iz države izvoza v skladu z njenimi zakoni in drugimi predpisi;

(c) pristojni organ ima utemeljene razloge za sum, da imetnik dobrin ni pridobil zakonito.

5. Države članice imenujejo javne organe, pristojne za izdajo uvoznih dovoljenj v skladu s tem členom. Komisiji sporočijo podatke o teh organih in vse spremembe v zvezi z njimi.

Komisija podatke o pristojnih organih in vse spremembe v zvezi z njimi objavi v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*.

6. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi predlogo zahtevka za izdajo uvoznega dovoljenja ter postopkovna pravila za predložitev in obdelavo takega zahtevka. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 13.

Člen 5

Izjava uvoznika

1. Za sprostitev kulturnih dobrin iz točk (a), (b), (e), (f), (g), (i), (j), (k) in (l) iz Priloge v prosti promet in dajanje teh dobrin v posebni postopek, ki ni tranzit, v Uniji se carinskim organom države članice vstopa predloži izjava uvoznika.

2. Izjava uvoznika vsebuje izjavo, ki jo podpiše imetnik dobrin, da so bile dobrine izvožene iz države izvora v skladu z njenimi zakoni in drugimi predpisi. Če je država izvoza pogodbenica Unescove konvencije o kulturnih dobrinah, izjava uvoznika vsebuje izjavo, ki jo podpiše imetnik dobrin, da so bile dobrine izvožene iz zadevne države v skladu z njenimi zakoni in drugimi predpisi.

Izjava uvoznika vključuje standardiziran dokument, v katerem so zadevne kulturne dobrine dovolj natančno opisane, da jih lahko carinski organi identificirajo.

3. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi predlogo izjave uvoznika ter postopkovna pravila za predložitev in obdelavo take izjave. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 13.

Člen 6

Carinska kontrola in preverjanje

1. Uvozno dovoljenje iz člena 4 ali izjava uvoznika iz člena 5, odvisno od primera, se predloži carinskemu uradu, pristojnemu za sprostitev kulturnih dobrin v prosti promet ali za dajanje teh dobrin v posebni postopek, ki ni tranzit.

2. Kar zadeva kulturne dobrine, za katere se za vstop na carinsko območje Unije zahteva uvozno dovoljenje, carinski organi preverijo, ali uvozno dovoljenje ustreza predloženim dobrinam. V ta namen lahko opravijo fizični pregled kulturnih dobrin, vključno s pridobitvijo izvedenskega mnenja.

3. Kar zadeva kulturne dobrine, za katere se za vstop na carinsko območje Unije zahteva predložitev izjave uvoznika, carinski organi preverijo, ali izjava uvoznika ustreza zahtevam, določenim v členu 5 ali na podlagi navedenega člena, ter ali ustreza predloženim dobrinam. V ta namen lahko od deklaranta zahtevajo dodatne informacije in opravijo fizični pregled kulturnih dobrin, vključno s pridobitvijo izvedenskega mnenja. Izjavo uvoznika registrirajo, pri čemer ji dodelijo serijsko številko in datum registracije, ob sprostitvi dobrin pa deklarantu zagotovijo izvod registrirane izjave uvoznika.

4. Ob predložitvi deklaracije za sprostitev kulturnih dobrin v prosti promet ali za dajanje teh dobrin v posebni postopek, ki ni tranzit, se količina dobrin navede z uporabo dodatne merske enote, določene v Prilogi.

Člen 7

Pristojni carinski uradi

Kadar države članice omejijo število carinskih uradov, pristojnih za sprostitev kulturnih dobrin v prosti promet ali za dajanje teh dobrin v posebni postopek, ki ni tranzit, Komisiji sporočijo podatke o teh carinskih uradih in vse spremembe v zvezi z njimi.

Komisija podatke o pristojnih carinskih uradih in vse spremembe v zvezi z njimi objavi v seriji *C Uradnega lista Evropske unije*.

Člen 8

Začasno zadržanje s strani carinskih organov

1. Carinski organi zasežejo in začasno zadržijo kulturne dobrine, vnesene na carinsko območje Unije, če so zadevne kulturne dobrine vstopile na carinsko območje Unije, ne da bi bili izpolnjeni pogoji iz odstavkov 1 in 2 člena 3.

2. Upravni odločbi iz odstavka 1 se priloži obrazložitev, deklarant je o odločbi obveščen, odločba pa je predmet učinkovitega pravnega sredstva v skladu s postopki iz nacionalnega prava.

3. Obdobje začasnega zadržanja se strogo omeji na čas, ki ga potrebujejo carinski organi ali drugi organi kazenskega pregona, da ugotovijo, ali okoliščine primera upravičujejo zadržanje na podlagi drugih določb prava Unije ali nacionalnega prava. Najdaljše obdobje začasnega zadržanja v skladu s tem členom je 6 mesecev. Če v navedenem obdobju odločitev o nadaljnjem zadržanju kulturnih dobrin ni sprejeta ali če se odloči, da okoliščine primera ne upravičujejo nadaljnega zadržanja, se kulturne dobrine dajo na razpolago deklarantu.

Člen 9

Upravno sodelovanje

1. Države članice za namene izvajanja te uredbe zagotovijo sodelovanje med svojimi pristojnimi organi iz člena 3(4).

2. Razvije se lahko elektronski sistem za shranjevanje in izmenjavo informacij med organi držav članic, zlasti v zvezi z izjavami uvoznikov in uvoznimi dovoljenji.

3. Komisija lahko z izvedbenimi akti določi:

a) ureditve za vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje elektronskega sistema iz odstavka 2;

b) podrobna pravila v zvezi s shranjevanjem in izmenjavo informacij med organi držav članic prek elektronskega sistema iz odstavka 2.

Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 13.

Člen 10

Kazni

Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve členov 3, 4 in 5 ter zlasti za dajanje lažnih navedb in informacij za namene vstopa kulturnih dobrin na carinsko območje Unije, in sprejmejo vse ukrepe, potrebne za zagotovitev izvajanja teh pravil. Kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice v 18 mesecih od začetka veljavnosti uredbe Komisijo uradno obvestijo o navedenih pravilih in ukrepih ter jo nemudoma uradno obvestijo o vseh poznejših spremembah, ki vplivajo na ta pravila in ukrepe.

Člen 11

Usposabljanje, krepitev zmogljivosti in ozaveščanje

Države članice organizirajo dejavnosti za usposabljanje in krepitev zmogljivosti za zagotovitev, da bodo lahko zadevni organi učinkovito izvajali to uredbo. Uporabljajo lahko tudi kampanje ozaveščanja, zlasti za ozaveščanje kupcev kulturnih dobrin.

Člen 12

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 2(2) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od ... [Urad za publikacije vstavi datum začetka veljavnosti te uredbe].
3. Prenos pooblastila iz člena 2(2) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 2(2), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 13

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor, ustanovljen v skladu s členom 8 Uredbe Sveta (ES) št. 116/2009³⁰.
2. Pri sklicevanju na ta člen se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 14

Poročanje in ocenjevanje

1. Države članice Komisiji zagotovijo informacije o izvajanju te uredbe. Te informacije vključujejo zlasti:
 - (a) statistične podatke o registriranih izjavah uvoznikov;
 - (b) informacije o kršitvah te uredbe;
 - (c) število predloženih zahtevkov za izdajo uvoznega dovoljenja in število zavrnjenih zahtevkov za izdajo uvoznega dovoljenja;

³⁰ Uredba Sveta (ES) št. 116/2009 z dne 18. decembra 2008 o izvozu predmetov kulturne dediščine (UL L 39, 10.2.2009, str. 1).

- (d) ustrezne statistične podatke o trgovini s kulturnimi dobrinami;
- (e) število primerov, v katerih so bile kulturne dobrine zadržane; ter
- (f) število primerov odstopa kulturnih dobrin državi v skladu s členom 199 Uredbe (EU) št. 952/2013.

Komisija v ta namen državam članicam pošlje ustrezne vprašalnike. Države članice imajo na voljo 6 mesecev, da zahtevane informacije sporočijo Komisiji.

2. Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o izvajanju te uredbe tri leta po začetku njene uporabe in nato vsakih pet let.

Člen 15

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2019.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik